

Leverbylder hos tyrekalve

11% af alle danske tyrekalve har leverbylder viser opgørelser fra slagterierne. I relation til produktion og ikke mindst dyrevelfærd har der fokus på hvordan niveauet kan reduceres. I 2003 indførte de største slagterier desuden en økonomisk afgift på tyre med leverbylder.

Blodfyldte og ødelagte papiller i et område af vomvæggen hos en tyrekalv fodret med kraftfoder og halm.

På KFC er der over 2 år gennemført et forsøg med 2*48 SDM-tyrekalve. Tyrene blev fodret enten med høj stivelsesandel eller lav stivelsesandel i kraftfoderet. For hver type kraftfoder blev tyrene fodret med enten snittet byghalm eller snittet byghalm med melasse for at få tyrekalvene til at æde mere grovfoder.

Leverbylder opstår på grund af specifikke bakterier, der er trængt ind i blodbanen. Disse bakterier kommer ind i blodbanen fra vommen, hos dyr der har fået beskadiget vomvæggen.

Skader på vomvæggen opstår oftest på grund af sur vom, men kan i sjældne tilfælde skyldes at dyret fx har ædt metalgenstande. Kødproduktion i Danmark foregår normalt ved at der fodres store mængder stivelsesrigt kraftfoder og små mængder grovfoder til tyrekalve af malkerace. En sådan fodring giver ofte sur vom.

Leverbyld hos tyrekalv fodret med stivelsesrigt kraftfoder

Tyrene blev slagtet i en alder af 11 måneder, hvor de vejede i gennemsnit 440 kg.

Lavt stivelsesniveau reducerer antallet af leverbylder

Tørstofoptagelsen var højere på lavt end på højt stivelsesniveau, men grundet et lavere energiindhold var den daglige energioptagelse ikke forskellig. Halmoptagelsen blev øget med 60% når

der var blandet melasse i halmen. Halmoptagelsen var også påvirket af kraftfodertypen, idet der var en højere halmoptagelse for tyrene på det lave stivelsesniveau.

Kraftfoder	Foderration			
	Højt stivelsesniveau		Lavt stivelsesniveau	
Grovfoder	Byghalm	Byghalm+ melasse	Byghalm	Byghalm+ melasse
Antal dyr	20	22	21	22
FE/dag	6,86	7,11	7,14	7,03
Dgl. tilvækst, g	1399	1430	1390	1351
FE/kg tilvækst	4,94	4,99	5,14	5,23
Leverbylder, %	20,0	22,7	9,5	0

Det lave stivelsesniveau:

- Sænkede ikke tilvæksten
- Medførte en højere kraftfoderoptagelse og en lavere fodereffektivitet
- Reducerede antallet af leverbylder og skader på vomvæggen

Den højere halmoptagelse:

- Påvirkede ikke produktionen
- Reducerede antallet af skader på vomvæggen
- Reducerede ikke antallet af leverbylder